

ВІННИЦЬКА ДЕРЖАВНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ ІНСТИТУТУ КОРМІВ НААН УКРАЇНИ

Петіна Л.Б.

*Брацлавський агроекономічний коледж ВНАУ
(смт Брацлав Немирівського району Вінницької області)*

Здавна нагальні питання практичного характеру у сільському господарстві вимагали наукових розробок, без яких їх не можна було вирішити. Між агрономічною наукою і сільськогосподарською практикою існує посередницька ланка, через яку наукові здобутки надходять і засвоюються власниками особистих селянських господарств, фермерами, підприємствами різних форм власності та господарювання. Саме такою ланкою є науково-дослідні станції.

Вінницька державна сільськогосподарська дослідна станція (ВДСГДС) здійснює діяльність в сфері дослідження і розробки в галузі природничих наук. Організована у 1956 р. на базі Немерчанської дослідно-селекційної станції та Іллінецької дослідної станції пивоварних ячменів. Знаходиться у с. Агрономічне Вінницького району Вінницької області. Станція забезпечує господарства Вінницької області насінням сільськогосподарських культур вищих репродукцій та племінним молодняком, зокрема проводить селекцію і насінництво ярого пивоварного ячменю, ярої вики, озимого та ярого ріпаку, селекцію ВРХ і свиней.

Історія Немерчанської дослідно-селекційної станції бере свій початок із 1886 р., коли вона була заснована як фірма «Немерчанське насіннєве господарство» за ініціативи вченого-агронома К. Бущинського, директора цукрового заводу М. Лонжинського та інженера-хіміка Й. Орловського, який був першим директором станції. В 1904–1917 рр. станцію очолював професор Є. Заленський, який зробив значний внесок у методику селекції, застосувавши власний метод селекції цукрових буряків, що сприяло підвищенню цукристості коренеплодів.

Наприкінці XIX ст. насіння цукрових буряків Немерчанської дослідно-селекційної станції конкурувало із відповідною закордонною продукцією у Російській імперії. Згодом продукція Станції користувалася попитом на іноземних ринках Австрії, Угорщини, Італії, Бельгії та інших країн.

До 1930 р. на станції широко розгорнулась дослідна та селекційна робота. У цей період вивчалися питання сівозмін, агротехніки вирощування сільгоспкультур, проводилась селекційна робота по цукрових буряках, озимій та ярій пшениці та кукурудзі. За період окупації 1941–1945 рр. наукова та матеріальна база станції зазнали значних збитків, було втрачено частину дослідів та пограбовано майно станції.

Штат наукових працівників станції в 60-х р. XX ст. складався з 39 спеціалістів з вищою освітою і 25 техніків. ВДСГДС мала дослідне господарство «Бохоники» Вінницького району, 4 насінницькі господарства: «Червоне» Жмеринського, ім. Жданова Літинського, радгосп «Іллінецький» Іллінецького та «Олександрівський» Тростянецького районів.

За період існування установи створено понад 500 сортів сільськогосподарських культур, з яких більше половини районовано, а деякі внесено до державного Реєстру сортів України, зокрема:

- озимої пшениці – Триумф Подолії, Немерчанська ювілейна, Арнаутка Немерчанська, Українка, Подолянка, Охтирчанка ювілейна;
- вівса – Немерчанський ранній, Безелер;
- жита – Ексцельсіор;
- ярого ячменю – Вінницький 3, Вінницький 7, Пироговський, Лотос, Скіф, Вінницький 28, Незабудка, Лофант, Набат, Оберіг, Сварог;
- ярої вики – Прибузька 19;
- ріпаку – Світоч, Антарія, Чорний Велетень, Ранок Поділля;
- проса - Лана, Денвіське;
- гороху - Намисто, Веселик;
- цукрових буряків – Кварта, Булава, Хорол, Злука, Приз, Резидент, Прометей, Максим, Константа, Етюд, Анічка, Ворскла, Шевченківський.

Також виведено 2 нові типи великої рогатої худоби – вінницький заводський тип української червоно-рябої молочної та подільський тип української чорно-рябої молочної породи старшими науковими співробітниками В.Я. Мельником та С.С. Коваль під керівництвом В.П. Раміка.

У структурі станції чотири науково-технологічні відділи: координації роботи з науково-методичними центрами та інститутами; маркетингу, апробації та наукового супроводження інноваційних проектів; селекції, первинного та елітного насінництва; науково-консультативної роботи та дорадництва і 7 лабораторій та секторів.

Наукову роботу проводить за державними програмами, щорічно в господарствах області впроваджує 8–10 наукових розробок. На станції працюють 44 наукових співробітників, з них – 10 кандидатів наук.

Узагальнені результати роботи опубліковані у «Збірниках наукових праць: до 110-ї річниці заснування Вінницької державної с.-г. дослідної станції 1886–1996 рр.», «Рекомендаціях по вирощуванню с.-г. культур», «Рекомендаціях по вирощуванню цукрових буряків» тощо.

З 2011 р. станція реорганізована в Державне підприємство «Науковий інноваційно-технологічний центр Інституту кормів та сільського господарства Поділля Національної академії аграрних наук України». Це дає можливість поєднувати науково-методичну роботу з проведення досліджень у генетиці, селекції, насінництві та розробці сучасних технологій вирощування сільгоспкультур, проводити підготовку кадрів, брати участь у конференціях, пропонуючи свої розробки для широкого кола споживачів.

Джерела та література

1. Вергунов В. А. До питання розвитку сільськогосподарської дослідної справи в Україні в кінці XIX – на початку XX ст. [Електронний ресурс] / В. А. Вергунов, Н. П. Коваленко, О. В. Сайко. – Режим доступу : <http://history.ukma.edu.ua/docs/journals/naukovi-zapysky> . – Заголовок з екрана.

2. Ключан В. В. Формування та розвиток системи інформаційно-консультативного забезпечення аграрної сфери в Україні / В. В. Ключан // Ефективна економіка. – 2012. – № 3.

3. Славін О. Вінницька державна сільськогосподарська дослідна станція інституту кормів : на шляху від минулого у майбутнє / О. Савін // Подільська зоря. – 2008. – № 47. – С. 3.